

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištevno, na katero naj se blagovoljlo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denšnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

Politična pisma.

II.

Hrup, kojega je carigradska prekucija napravila, je bil velik, pa le zato, ker je ta prekucija tako iznenada prišla in ker je ob enem Angležka ravno tako nenadoma z razvito zastavo za izlamizem v akcijo stopila. To nij navadno postopanje državnikov, to je prosta zarota. To nij izjava angleške močnosti ampak dokaz slabosti. Ne od svojega vpliva političnega ampak od tacihi nelojalnih činov, ki v prvem trenutku protivnika osupnijo, angleški širokoustneži vspeha pričakujejo. Hrup je bil velik in da bi ga še bolj povečali, so Angleži in njihovi zavezniki o zaroti kričali, kar se je dalo. Toda, kdor v prvem trenutku ne oglušči, kmalu k zavesti pride in sprevidi, da je vse le gol hrup bil.

Kakor se denes uže kaže, je ruska diplomacija hitro v novem položaji svoje stališče našla. Memorandum treh cesarjev bo novemu sultanu izročen, precej, ko bo njegovo vladanje od evropskih držav pripoznano. Od novega sultana se bo zahtevalo, kar se je namenilo od njegovega prednika zahtevati: zboljšanje stanja kristijanov z dostojnimi garancijami.

Mej tem časom bo Srbija morala vseh vojniških demonstracij zdržati se, rečem: demonstracij, a ne vojniških pripravljenj. Priprave za vojno bodo napredovale, kakor dozda in če Turčija zahtev treh carjev ne prime ili če ne da dovoljnih garancij za njih izpolnjenje, bo Srbija smela storiti, kar bo hotela. Tako namreč bo Srbija postopala, ako bo Rusijo poslušala. Vsaj meni se novi politični položaj po najnovejših ruskih izjavah tako predstavlja.

Prepiranje držav bo brž ko ne pri starem ostalo, samo s to razliko, da bodo Rusi in Prusi na Avstrijo znanprej bolj pazili. Avstrija si je s svojim udeležanjem pri angleško-turški zaroti sum Rusije na glavo nakopala in, kakor se kaže, tudi v Berlinu nema več brezuvetnega zaupanja. Trdi se, da je nemška vlada zapazila, da se Avstrija pri vsem tem, da je Magjar na čelu zvananje avstrijske politike, svojih tradicij glede Nemčije nij popolnem odpovedala.

Kar se Francoske tiče, je menda neka stranaka, ki bi rada videla, da Francoska zopet vsaj nekaj prejšnjega svojega vpliva pridobi, na to mislila z Angleško v zvezo stopiti in zopet zapadno zvezo oživiti, pa bolj hladnokrvni državniki bodo menda vendar le nadvladali. O tem nij dvomiti, da Angleška v Parizu vse žile napenja, da bi Francoze za-se pridobila, kajti brez mogočnega kontinentalnega zaveznika Angleška kaj malo zamore. Na morji bi sicer gospodarila, toda ruskih bregov se ne bo lotila. Uže leta 1854. nij družega mogla napraviti, kakor da je v azovskem morji nekaj malih mest poškodovala. Zdaj pa v azovsko morje več ne more, ker je Kerč tako utrjen, da nobena vojna ladija brez dovoljenja ne more mimo. Tudi drugi bregovi so veliko bolj utrjeni, kakor so bili v krimskem ratu. A ruska vojna flota morebiti tudi ne bi čisto spala, kajti če angleška flota ne bo vedno koncentrirana, se jej zna pripetiti, da jo ruski admirali iznenada napadejo. Rusi imajo lepo čisto vojnih ladij po najnovejših sistemih napravljenih in Butakov in Popov tudi nijsta tistih admiralov, ki roke križem drže ali ki imajo več strahu kakor je treba. Butakova se Angleži še iz krimskega rata spominjajo, ko je s svojim „Vladimirom“ čez sredo angleško-francoske flote iz srednjega v Črno morje in kasneje ravno tako v

navzočnosti ravno te flote iz Sevastopolja v Odeso in zopet nazaj v Sevastopolj prodrli. Butakova sami Angleži mej najprve sedanjih morskikh taktikov štejejo. Posebno veliko škode bi mogla Rusija angleške pomorske kupčiji napraviti, ako bi ameriškimi morjarjem v velikem oceanu „zahvatnje bumagi“ (Kaper-briefe) dala. Angleška flota bi ne bila v stanu tega odvrniti. Ruska kupčija bi dandenes le malo od morske vojne postradala, kajti Rusija bi svoje žito po suhem, po železnicah mogla izvaževati, kakor se deloma tudi zdaj godi.

Denašnja ruska diplomacija ima dva obraza. Izraz jednega je Peter Šuvalov, izraz čisto nasprotnega general Ignatjev. Prvi je sovražnik Slovanov, poslednji zagovornik Slovanstva in proti temu Angleška zdaj agitira, toda ne ta, ampak Šuvalov je fijaško napravil. Šuvalov je tisti, ki je pri ruskem dvoru protislovansko politiko nasvetoval in zvezo z Nemčijo in Angleško zahteval, on kot absolutist je trdil, da zaročenje ruske princeze z angleškim princem bo koristno za Rusijo. Njega, a ne Ignatjeva so Angleži preslepili. Ignatjeva so Angleži in Bismark vedno grajali, Šuvalova v zvezde kovali. Šuvalov je bil merodajen svetovalec Aleksandra Nikolajeviča; on je tisti, ki je mnogo rodoljubov na Ruskem spodkopaval; če Ignatjeva nij mogel, je dokaz, da car sam spoznava, da za Carigrad nema boljšega nego je Ignatjev.

Ignatjeva iz Carigrada spraviti, si sedanja turška in angleška vlada na vse škriplje prizadevati. Ignatjev je po poročilih iz Odeses nekaj časa v velikej nevarnosti bil; ko je nekaj dni, samo od jednega turškega kavata spremljevan, po Štambulju mimo neke kasarne jezdil, so ga hoteli turški vojaki napasti, toda Ignatjev je tako trdne volje, da se ne da v kozji rog ugnati.

Listek.

En dan ženin.

(Smešljivka iz narodnega življenja, spisal J. Ogrinec.)

IV.

(Dalje.)

„Žena, žena!“ poprime fajmošter. „Žena pri hiši tri vogle po konci drži. Če je žena malo vredna, je zakon malo vreden, kakor če — mož! Zato, le glej, da si dobiš kako dobro, pridno, pošteno, čednostno ženo! Ali morebiti uže imaš katero? vpraša.

„Tistega ravno ne morem reči,“ odgovori Poskoček, „ali manjkalo pak je uže hudo malo, da nijsem imel uže jedne!

„No, kaj to? ženska se kmalu dobi!“ reče fajmošter, in Poskoček ponosno prikima z glavo, češ: nič lajšega, kakor to; pótlej pa, gospod pristavi:

„Toda kar se tiče ženitovanskih zadev,

ima po novih postavah le deželska gospodska vso oblast.

„To pa nij prāv!“ méni Poskoček, da bi se bolje prikupil gospodu.

„K njej moraš tedaj stopiti in naznaniti jej svojo misel in svoje okoliščine,“ napeljuje ga duhovni gospod, potem pa še pristavi: „Če ti gospodska privoli ženiti se, potlej — če ne bo kacihi posebnih zadržkov — naj bom tudi jaz pustil te k poroki v božjem imenu! Toda,“ pri tej besedi mu iz nova precej trdo potolče, po rami „toda krščanskih resnic se boš pa uže mogel malo bolj naučiti, bolj!“

„Bom, bom! tudi tisto bom; da imam le jedenkrat ženo — vse bo, vse bolje! Opravim vam tudi še izpoved to zamujeno!“

„No vidiš! to je uže hvalevredno, da človek popravi, kar je zamudil storiti dobrega!“

Po tem dosti srečnem vravnanji svoje poglavitne pretežnje zazdi se Poskočku, da tu je opravil, kar in kakor je hotel. Tedaj

si s pestjo obriše mokrato okoli ust in hitro molče rine čez prag. V veži za korak postopi nazaj, zavpije skozi širom odprta puščena vrata: „Bog vam povrni stokrat!“ potem pak se hlastno požene po stopnicah doli, da vse škriplje in drdra za njim in pred njim, kakor bi za jugom grmelo!

V.

Ko je Poskoček za dober lučaj od farovža, izmakne klobuk izpod pazhe, poravna mu zmečkano štulo, ozre se še jedenkrat, nazaj in prepričavši se, da farovških ga nihče nič več ne vidi, pokrije ga zopet malo bolj po strani na glavo in gre. Volje je najbolje in vesel, da le kaj. Saj je lahko! Tak gospod! — pa kakó lepo mu je šel na roko! Šment! ali potil se je pa, potil, kakor bi bil celi dan mlatil pšenico. Kaj bi se ne?! Vse je izžmel in izvlekel iz njega, kakor svoje dni se svetega Boštijana. Ne šel bi k duhovnemu več k nobenemu zavoljo kake babe, magari,

Kakor denes sluh gre, je posredstvom ruske vlade za šest tednov primirje narejeno, to je, če vstaši privolijo. Ta čas bi imela Turška na to porabiti, da reforme vpelje. Pa je vprašanje: kako bo nova vlada reforme vpeljala, če turško naseljenje o enakosti s kristijani ničesa vedeti nečejo? Abdul-Aziz je ravno zato tako nepopularen pri Turkih postal, ker nij mogel vstanka slovanskega zadušiti in ker je Andrassyem predložene reforme potrdil — čeravno le na papirji. Mlado-Turki, kakor je Mithad-paša bi pač v Carigradu na videz kake reforme vpeljali, sicer so pa Mlado-Turki ravno tako žestoki sovražniki kristijanov, posebno slovanskih, kakor vsi drugi Turki; oni hočejo le neke reforme za Turke. Toda je še drugo vprašanje, namreč to: bode-li mlado-turška stranka na krmilo prišla?

Mithad-paša nij velikim vezirjem postal, čeravno je on glava Mlado-Turkov in čeravno je on zaroto vodil. Kaže se, da je zdaj Avni-paša duša nove vlade. Ta je pa Staro-Turek in hoče, da se brezuvetno vstanek zaduši. Avni-paša je tisti, ki je uže pred necimi leti začel za panizlamizem delati in je takrat, ko je veliki vezir bil, tudi sultana Abdul-Aziza za to idejo navdušil. On je panizlamske agente uže pred dvema leti v srednjo Azijo poslal in je tam ruskega sovražnika, to je kašgarskega vladarja za svoje namene pridobil. Ta Kagarec je bil tist, ki je lani Kokandce proti Rusom spuntal, kar pa je ta nasledek imelo, da so Rusi, po slavnih zmagah nad Kokandci, Kokand Rusiji anektirali.

Zdi se mi, da bo tudi nova diplomatska akcija treh carjev brez uspeha ostala, in da bomo čez šest tednov tam, kjer smo denes. Kaj bode potem, si vsak lahko misli. G.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Hercegovine se poroča, da vojvodi vstašev nečejo od Turkov nobenega premirja, da ne priznavajo sultana Murada in bodo branili Nikšić z živežem oskrbeti ter na dalje bojevali za narodno svobodo.

4. t. m. je vojvod Miloš Čurčić na nalog Peko Pavlovića pričakal in napadel tri ure od Trebinja turško krdelo, ki je živež v mesto peljalo. Po hudem boji, v katerem je padel sam poveljnik turškega krdela, vzeli so vstaši Turkom vse in jih v beg zapodili.

Iz bulgarske vstajniškega tabora poroča samovidec sledeče: „Srečaval sem samo krepke postave. Večina vstašev je mladih mož, a

videl sem tudi stare ljudi. Orožje imajo dobro. Puške so vse novega dela, da si različne vrste. Videl sem tako ogromno mnogo streljiva, da ga mora biti za več mesecev dovolj. Disciplinarna je ostra. Vstaši imajo zaupanje. Hočejo pak narodno bulgarsko samo vladje pribojevati kakor ga ima Srbija in Rumunija. Z manjšim nijso zadovoljni. Čete pa se zdaj eksercirajo, udariti hočejo po prazniku Petra in Pavla.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. junija.

Skupni finančni minister **Holzgethan** je po noči od 12. do 13. t. m. na Dunaji umrl. Kar vlada parlamentarizem menda še nihče nij kot minister umrl. Stisnilo ga je na nagloma.

Cesar je gališkega deželnega maršala in predsednika deželnega zbora grofa Dzieduszevskega odvezal njegovega mesta s priznanjem njegovega domoljubnega delovanja. Znano je, da ima gališki deželni zbor uže letos nove volitve.

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se „D. Ztg.“ poroča, da je angleška vlada ponudila Srbiji Bosno, samo da se odpove Rusiji in njenemu vodstvu. Srbi naj se varujejo taci prijateljev kakor so Angleži. — Srbski knez je na vprašanje turško zakaj vojsko zbira, odgovoril, da revolucija uže celo zemljo kakor železen okvir obsegla. Sicer bode poslal poslanika v Carigrad, da srbske terjatve izpove.

Iz **Carigrada** se piše: Tu vlada tišina podobna onej pred viharjem. V diplomatskih krogih so tega mnjenja, da prave zmešnjave se še le začne. — Če je prav stari sultan 100 milijonov frankov pustil, ne bo Turčija nič vojevala z njimi, ker je samo uradnikom in vojakom 135 milijonov goldinarjev plače na dolgu. Tudi s turško ustavo ne bode nič.

Hrvatski „Obzor“ sodi o **oriental-nem** vprašanji: „Kao što je Europa poslje Sadove jednako o miru govorila, a samo na rat mislila, na rat neuklonivi i neizbeživi, tako je bez sumnje carigradska katastrofa, premda se i opet samo o miru govori, rat na bliži, tako rekuć vidivi domak privukla. Pod strahom od rata od sele će leći i ustajati Europa. Mi sad nevjerojemo, da će Srbija i Crnagora odmah u rat, premda se i tamo i amo sazivaju vojske, premda se dapače šalju na granicu. Dok ruska vojska nije na okupu, da pritekne u pomoć, dotle ove predstraže ruske nesmiju se izložiti na osamljenu brdašcu, da propadnu prije reda, bez svake potrebe. Strpiti se mogu i još počekati. Dugo i onako neće čekati. Uspavane strasti probudile su se

i već vriju žestoko. Udarit će do skora jedna na drugu.“

Francoska zbornica je z 238 proti 197 glasom zavrgla nasvet, naj bi se vojaška služba na 3 leta znižala in jednoletno prostovoljstvo odpravilo. Proti temu predlogu je namreč govoril vojni minister in Gambetta, vođa republikancev.

V **Belgiji** so bile vtorek volitve. Agitacija mej liberalno in klerikalno stranko je bila ostra, oba dela pričakujeta zmage. Najnovejše poročilo pa pravi, da bode dosedanja klerikalna večina samo od 14 na 12 glasov pala, torej so se liberalci preračunili, če so zmage upali.

V **Rimu** so bile 12 t. m. dopolnilne volitve v mestni zbor. Narodnjaki so bili v tri stranke razcepljeni, vse tri so po nekaj kandidatov v zbor spravile. Klerikalna stranka pak se nij udeležila.

Domače stvari.

— (Seja ljubljanskega mestnega zbora) 13. junija je trajala od 5 skoro do 9 zvečer.

Občinski svetovalec Regali interpelira, ali se misli kaj storiti za kanaliziranje v šen-peterskem predmestju.

Obč. svet. Goršič stavi jednako inter-pelacijo zarad kanala v Krakovem.

Obč. svetovalec Horak vpraša, ali se bode vendar jedenkrat rožna ulica uredila, kjer nij tlaka.

Po obravnavnem rekurzu g. dr. J. Koslerja in odloženej drugej točki, pride na vrsto dnevnega reda način, kako mora ljubljansko mesto povrniti 4418 gold. in pa 1217 goldinarjev, torej nad pol šest tisoč, katere je bivši mestni blagajnik Gajdič počasi iz kase nakradel ali defravdiral. Ta denar je bil namreč lastnina fonda realne šole.

Poročevalec finančnega odseka dr. Supan razklada obširno, da je lani ministerstvo naložilo ljubljanskej občini, da mora plačati študijskemu fondu izneverjeni denar. Da je mestni uradnik Gajdič mogel toliko unesti, nij kriv — po mnenji Supanovem — tadanji mestni zbor, ne magistrat, ker skonstriranje kase je imela le upravna komisija, v katerej je bil direktor realke g. Mrhal, jeden magistratni uradnik, občinski odbornik, itd. Lani je bilo uže nekaj skleneno, da ta defravdirani znesek občina plača. Poročevalec potem z različnimi „ko bi bilo“ in „če ne bi bilo“ skuša opravičevati tedanji občinski mestni zbor in komisijo, da nijso nič krivi tega izmanjkanja. Stvar je bila tako zamotana, da direktor

ko bi imel samo kraljevo hčer na ponudbo! — kar se mu ravno nij treba preveč bati, hvala bogu! No, pa da je le zdaj vse uže pri kraju, in celo tako dobro! Zglajen ima najrobateji pot; nadalje, to je očitno, pojde mu, kakor po drči.

In ker se Poskočeku na ženitovanskem potu uže vse takó po godu kreše, hoče denes poskusiti pa še nekaj kar bodé oženjenemu hembra prav hodilo, če se mu posreči, in kar mu je uže davno prizadevalo napotje, pa mu dela ga še posebno kot ženinu. Zdravit namreč pojde svojo hromo nogo, ki ga vèn in vèn nekaj poboлева, še bolj pa kazí. In poišče si práv kacega prebrisanega zdravitelja, naj velja kolikor hoče; saj če tudi zapravi pol bajte na tem, da se le oženi in jo s tem tistemu čeljustaču županu zagode, pa je več vredno, kot cela bajta njegova.

Globoko utopljen v take misli najedenkrat s povešeno glavo trkne ob nasproti prišlega

človeka. Ko se ozre, vidi, da to je tisti Zapažnikov Šimen, kateremu je bil še lani na upanje prodal na méh odrto ovčjo kožo, katerega pa potem niti videl nij dole-te ure nič več, nikar, da bi bil prejel kaj od njega; ker Šimen je znal poprej dobro kupiti, potem pa še bolje ogibati se.

Predno še more Poskoček vès vesel nagovoriti ga, potopí ga Zapažnik, na vès videz tudi pri volji, kakor bi bil ravno naletel na svojega povračujočega dolžnika, rekoč:

„No, no Poskoček! lej, kako prav, da vendar jedenkrat prideva skup! Saj sem uže davno gledal in gledal, kje bi kaj videl te, pa nikoli nikjer te nij bilo! No, to stopiva, stopiva na en polič kám, da vendar uže poravnava tisti dolg.“

Zdaj pa še to! misli si na tihoma Poskoček in kar srce se mu smeje od zgolj posrečja denašnjega.

Ko bi Zapažnik prosil ga, hotel bi on

denes od same radosti odpustiti mu vès tisti malostni dolg; ali ker se tudi Šimen ta dan tako rad plačujoč zdi, čemu bi pa on branil se svojega denarja? Brez daljnega ugovora stopi tedaj z Zapažnikom v bližno krčmo.

Zapažnik brž pokliče bokal, dobro potegne in poteza, pa tudi Poskočeku ponuja. Začneta se pomenkovati to in to, in Zapažnik kmalu izve od svojega zgovornega tovariša, na kakšnem imenitnem potu je denes, ter kam je ravno v tem trenutju hotel kreniti.

„Ti, veš kaj?“ vpraša Šimen s pomenljivim glasom, in na dušek izprazni kozarec.

„Ka-aj?“ zategne Poskoček, kateremu so oči uže precej plavale.

„Nikar mi z bolno nogo ne hodi okolo tistih padarjev in dohtarjev, ki ti družega ne znajo, kot zobe dreti in denar človeku iz mošnjaka, nikar ne hodi!“

„I kam pa neki?“ vpraša Poskoček majaje z glavo.

Mrhal (ki je prvi imel nadzorovati in skontirirati) ne ve, ali se je defraudacija začela še predno je on sem prišel ali kasneje.

Obč. svet. Jurčič: Kakor smo iz poročila pravne sekcije slišali, skleneno je uže prej bilo v tem zboru, da občina ljubljanska plača teh pet tisoč in pol šolskemu fondu. Za nas je torej tu fait accompli po jedne strani. Vendar se vpraša, kakó pridejo ljubljanski davkoplačevalci naenkrat do tega, da tuje drage grehe plačujejo? Kdo je kriv? Sam defraudant Gajdič ne, ampak iz vsega poročila se vidi in se prizna, da so krivi tudi oni, ki so imeli dolžnost skontirirati in revidirati kaso, pa tega niso storili. Poročilo samo priznava, da se je površno skontiralo. In to je gotovo, če se pomisli, kako dolgo se je morala goljufija pri mestnej kasi goditi, da je mogel en sam uradnik, ki je vendar sicer pohlevno živel, po časi skoro 6000 gl. izmakniti. To je znamenje, da so morali oni udje izmej vas, in tedanji župan, kateri so imeli dolžnost paziti na kaso, svojo dolžnost z veliko lehkomyiselnostjo opravljali. To je zopet značaj, kako se je dosedaj v tem zboru z občinskim blagom gospodarilo, namreč slabo. Vendar je horendno, kar nam odsekovo poročilo pripoveduje, da direktor Mrhal, ki je uže dolgo v Ljubljani, še ne ve, ali se je defraudacija pod njim začela, ali je uže pred njim bila, on, ki bi bil vendar imel z občinsko komisijo prvi vestno in redno skontirirati in kontrolirati šolski fond. Zatorej jaz in somišljeniki vsaj pričakujemo in terjamo, da se vse one osebe na odgovor in denarno povračilo kličejo, katere niso svoje dolžnosti storile in tako defraudacijo mogočo naredile. Tukaj gre za denar naših volilcev, davkoplačevalcev ljubljanskega mesta, za to se ne sme na nobenega človeka gledati, naj bode te ali te stranke, tega ali onega stanú.

Obč. svet. Horak: Čudno se mi zdi, da se šolski fond iz kase nij redno oddajal. Jaz sem bil mnogo let poprej v tem mestnem zboru in v finančnem odseku še pod županom Ambrožem in pod Gutmanom, ali mi smo ta šolski fond vse drugače in bolj varno v gospodarstvu imeli. Kadar je bilo več denarja, nijsmo hoteli niti obligacij kupiti, ampak da je bila večja varnost, dali in intabulirali smo na pr. enkrat 3000 gld. na hišo na starem trgu. Tačas smo mi, ki smo bili v finančnem odseku, dostikrat vse fonde preiskali in skontirali. Jaz mislim, da je za izgubo ali defraudacijo tudi finančni odsek odgovoren, on

„Kam?? No jaz ti povem, jaz!“ odgovori mogočno Zapažnik. „Ti pojdeš, in obljubim, tvoja noga bo zdrava, popred ko sva spila ga ta bokal! Nikar me več ne poglej, če ne bo!“ rekoč poziblje prazni bokal, da krčmar prihiti prinesiti mu polnega.

„Ne vem, koliko dam, ko bi bil res tak človek!“ pravi Poskoček in oči se mu žaré od veselja in pijače.

„Je, je! kaj meniš, da se lažem! Tak človek, da ima tako reč, če pomaže ž njo, da noga, če je turasta, se zaceli, če je debeleja, ti splahne, če tanja, se poredi, če dalja, se skrči —“

„Kaj pa, če je kraji?“ vpraša hitro Poskoček in usta mu ostanejo odprta.

„Če je kraji“, ponovi Zapažnik „potlej ti pa ravno za toliko porase, za kolikor imaš jedno daljo, kakor jedno“.

(Dalje prih.)

bi se bil moral za to pečati, ali je vse v redu ali ne. Tega pa niste storili.

Obč. svet. Potočnik: dokaže s številkami, da je defraudacija še večja, za čez dve tisoč. Ako se v denšnjem poročilu dela deželni šolski svet in direktor Mrhal odgovornega, nij to vse. Jaz sem se potrudil v knjigah pogledati, kedaj in kako se je skontiralo, pa sem našel, da se je na pr. 21. apr. 1869 leta skontiralo, potlej pa več mesecev zaporedom nič, drugo leto pa nič. Zanimivo je v žurnalih, da se je kar ob kratkem „vse v redu“ našlo. S tem je dokazano, da mestni občinski zbor sam nij vse svoje dolžnosti storil.

Obč. svet. Dežman zagovarja tedanji občinski zbor, da nij mogel na kaso paziti. Občinski svetovalci in on (župan) so bili prepričani in „im guten glauben“, da je vse v redu. Kar se tiče kontroliranja in skontiranja, izreka g. Dežman jako originalno prepričanje, da prebrisan kasir vedno lahko vse preglednike za nos vodi, da mu ne morejo blizu, če hoče ummo varati.

Obč. svet. Schöppl trdi, da finančni odsek mestnega zbora „absolutno“ (?) nij bil v stanu kontrolirati in je „moral v temi ostati“ kako je z gospodarstvom fonda.

Poročevalec Supan odgovarja, da ko bi zahtevalo se od koga, naj mestu povrne kar sedaj za to defraudacijo, zgodilo bi se to zastonj, („ohne aussicht auf erfolg“). V daljnem zagovoru pa pravi mej družim, da le (?) realkin direktor g. Mrhal je mogel vedeti, koliko v fond dohaja, le on bi bil mogel natančno kontrolirati. Verjetno je, da je uže pred Mrhalom začelo se, gotovosti pa nij.

Večina potem — odsekov predloge potrdi.
(Konec prih.)

— (Janežičeva slovesnost.) Kakor se nam iz Koroške poroča hočejo tamkajšnji domorodci letos, sredi meseca avgusta s posebno slovesnostjo prerano umrlemu slov. pisatelju, buditelju slov. beletristike in slovničarju Anton Janežiču v vredni spomin na rojstnej mu hiši v Lešah v rožnej dolini ploščo staviti. Misel se po Koroškem vsestransko s srčnostjo sprejema in želeči je, da tudi naša domača društva po Slovenskem ne zamude ove prilike možu jednake veljave, neumorne delavnosti in velicij zaslug hvaležnosti spomin skazati in njegovo ime z brati na Gorotanskem proslavljati. Naj bode to v novo dokaz občemu svetu, da narod slovenski zna čislati možake, ki so mu v prid, vzbujajo in napredek posvetili um, delovanje in življenje. Vse natančneje se prilično projavi. Živili koroški Slovenci!

— (Iz seje deželnega odbora 9. junija.) Na dopis mestnega odbora v Pragi o smrti češkega velemoža in zgodovinarja dr. Fr. Palackega je deželni odbor sklenil pismeno izraziti sožalovanje o velikej izgubi tega učenjaka. — Vloga gospoda župnika iz Krašnje za pomoč zoper zalive in zasipe po hudournikih se je izročila c. kr. deželnej vladi. — Sklenilo se je, da se na vse okrajno-cestne odbore pošlje okrožnica o postopanju pri razvlastitvah za cestne namene potrebnega sveta. — 10. junija pretresal je deželni odbor v izrednej seji po primarju dr. K. Bleiweisu vsled sklepa deželnega zbora predelani program za stavbo blaznice na Studencu.

Izpred porotnega sodišča.

Ljubljana 12. junija 1876.

Denes je bila glavna obravnava pred porotniki proti Tomažu Žontarju 26 let star, in Jakobu Žnidarju 17 let star zarad roparskega umora. — Obravnavo je vodil dež. sod. predsednik g. Gerčar.

Državno pravdnštvo ljubljansko toži jih, da sta sporazumljena dne 2. aprila t. l. mej 9. in 10. uro zjutraj prišla v hišo Lorenca Bukovca iz sv. Barbare nad Škofjo Loko z namenom, da bi 16 letnega Janeza Bukovca in 17 letno Mino Bukovec usmrtila in si potem denar in druge vrednosti osvojila in sta ta svoj namen tudi popolnem uresničila, in se s tem zakrivila hudodelstva roparskega umora po §. 134., ki so kaznuje po §. 135. črka 2 kazn. post.

Zgodilo se je tako:

Druzega aprila t. l. še pred 6. uro zjutraj šel je Lorenc Bukovec, čegar hiša na zadnjem konci St. Barbare na samem stoji, od doma v Loko k božjej službi in vzel je soboj svoje 3 hčerke Micko, Anico in Jerico. Doma pa sta ostala starejša otroka, Mina in Janez. — Okolo 11. ure zjutraj pride pastir Janez Zaletel v Bukovčevo hišo, da bi si z Jerico, kakor sta se pogovorila, butaro za cvetno nedeljo napravil. Stopi v vežo, pa strah ga prešine, kajti to, kar je tu videl, bilo je grozno. Na tleh je ležala Mina z razbito črepinjo, vsa krvava, mrtva. — Pogumni dečko odpre sobne duri in še večja groza ga obleti, tudi v sobi leži truplo na videz mrtvega človeka, bil je Janez Bukovec. Fanté se obrne, teče v hišo svojega gospodarja Šušnika in mu pove, kaj je videl. Mej tem prideti Anica in Jerica iz cerkve mimo Šušnikove hiše, katerima so ljudje žalostni dogodjaj v očetovej hiši razjasnili. Jerica naglo poteče v Loko, da bi očetu tužno novico donesla, mej potjo pa sreča znanega jej Jarneja Fojkarja, kateremu tudi pove, kar vé.

Fojkar je bil prvi, kateri si je oborožen z nabito puško, natančneje ogledal Bukovčevo hišo, kraj žalosti.

Mina Bukovec, 17 letna deklica prijaznega obraza, bila je neusmiljeno razsekana. Dve rani na črepinji, udarjeni s sekirno ostrino, sezali sti do možjan; kosti, katere oklepjejo levo oko, bile so razdrobljene; levo uho je bilo skoraj čisto odsekano, in še nekaj družih ran je imela reva na vratu in na nosu. Prvo navedene rane, so bile smrtne.

Janeza Bukovca pa so dobili v izbi, ležečega pod klopjo ob steni, vsega krvavega, in razbitega po črepinji, pa živ je bil še, to je kazalo zdihovanje in grganje njegovo. — Kdo je storil ta grozni čin, se v prvem hipu čisto nič nij moglo slutiti. Dobili so zraven Mine 2 sekiri, zraven Janeza Bukovca jedno, oskruneno s krvjo; v kamrici, tik sobe, v katerej je ležal Janez, pa so bile skrinje posilno ulomljene in manjkalo je iz njih; 2 križanska tolarja, 1 srebrni goldinar, 3 dvajsetice; nekaj četrtačkov in obleke vredne 20 gld.

Preiskava, katero je pričela loška sodnija in jo je izvrstno nadaljeval in kočal, dobro znani preiskovalni sodnik deželne sodnije, svetovalec g. Ravnikar, pokazala je kmalu dober uspeh.

Pavel Bernik je povedal, da je srečal 2. aprila zjutraj okolo 1/25. ure dva moža, katera sta koračila po potu proti sv. Bar-

bari in jednega je po glasu spoznal za Tomaža Žontarja; pastirci zapazili so tisti dan okolo 7. ure zjutraj dve moški osobi blizu Bukovčeve hiše. Poizvedilo se je, da je družega aprila po polu dne naprosil Jaka Žnidar Matevža Dolinarja na loškem sejmu, naj mu meni staro dvajsetico, da je Tomaž Žontar plačal 3. aprila v Kuraltovej gostilnici pijačo s križanim tolarjem. — Te okoliščine so napeljale sum na Tomaža Žontarja in Jaka Žnidarja. Prišli so še drugi sumljivi dogodjaji na dan, katerih zatožena nijsta mogla odbiti, in tlačilo jih je vse tako, da sta zločinca, katera so takoj drugi dan po žalostnem dogodku zaprli, kmalo vse obstala.

Tudi pri današnji obravnavi nijsta tajila gnjusobnega in barbarskega čina, ampak odkrila sta odkritosrečno, pa tudi tako malomarno svoje dejanje, kakor. da bi jih vsa ta reč ne brigala veliko in nij se čuditi staremu Lorencu Bukovcu, ako je izustil besede „če bi jaz mogel in smel, razsekal bi hudobneže tako drobno, da bi jih petelinci žrli“, — tu je govorilo globoko ranjeno očetovsko srce.

Povedala sta zločinca, da se uže dolgo časa poznata, da sta posebno v zadnjem času mnogo občevala, da je Žontar mlajšega Žnidarja večkrat nagovarjal, naj mu bode pajdaš pri svojih tatvinah itd. — 31. marca t. l. naznanil je Žontar svojemu prijatelju Žnidarju, da ima Bukovec mnogo denarja, katerega je zadnje dni dobil za les in da bi bilo dobro, ko bi ga za nekaj novcev olajšala. Snidila sta se v ta namen na večer 1. aprila, prepila sta noč do 3. ure zjutraj v žganjariji Gašparja Čarmana in odpotila se potem proti sv. Barbari. Ko se je pričelo daniti, ležala sta uže na preži za grmom ne daleč od Bukovčeve hiše. Videla sta, da je Lorenc Bukovec s 3 hčeri odšel iz hiše. Da bi pa poizvedela, kdo je še doma ostal, podal se je Žnidar v Bukovčevo hišo črešpelj kupit, in pri tej priliki je izvedel, da hišo varujeta Janez in Mina Bukovec. Spoznala sta zločinca, da ne bo lahko, kaj ukrasti, brez da bi se izvedelo in sklenila sta, da morata domačine poprej umoriti in sicer Žontar Janeza Bukovca, Žnidar pa Mino. Naklep je bil storjen in podala sta se naravnost v hišo. Mina je kmalu zapustila

sobo in v tem času zgrabil je Žontar Janeza, ga podrl na tla in ga tako močno davil, da je brez zavesti na tleh obležal, pajdašu Žnidarju pak je velil, naj gre za deklico Mino, in naj stori, kakor sta se pogovorila in Žnidar je storil, kar mu je bilo ukazano. V veži je zgrabil deklico, katera je ravno vodo prinesla, jo vrgel na tlak, potem jo z navadno sekiro tako po črepinji natolkel, da je bila takoj mrtva. — Ulomila sta potem v škrinjo in si osvojila uže zgoraj omenjene vrednosti. Predno sta pa hišo zapustila, prijel je Žontar še za sekiro in udaril je ž njo pod klopjo ležečega, nezavedenega Janeza Bukovca z vso močjo še jedenkrat na glavo.

Porotniki so oba spoznali kriva roparskega umora in sodnija obsodila je Žontarja na smrt, katera se pa, kakor novi kaznijski red veleva, ne bo očitno vršila, — Žnidarja pak, ker je po postavi še premlad za smrtno kazen ali za ječo na vse žive dni, na 18 let teške poostrene ječe. Vtis te ostre, pa pravične sodbe na Žontarja nij bil velik, — za-

vrženec se je še smijal mej publikacijo. Kaj si je mislil? Da bo mar pomiloščen? Nij verovati.

Tržne cene

v Ljubljani 14. junija t. l.
Pšenica hektoliter 9 gld. — kr.; — rež 6 gld. 40 kr.; — ječmen 4 gld. 80 kr.; — oves 3 gld. 90 kr.; — ajda 6 gld. 40 kr.; — pros 4 gld. 80 kr.; — koroza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov 4 gld. 45 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh frišen — gld. 70 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 40 kr.; — svinjsko-meso 66 kr.; — sena 100 kilogramov 4 gld. — kr.; — slame 3 gold. 50 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 9 gold. — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

Dunajska borza 14. junija.

(izvirno telegrafično poročilo.)

1860 lra. posojilo	109	80
Akcije narodne banke	839	—
Kreditne akcije	146	—
London	120	80
Napol.	9	72
C. k. cekini	5	75
Srebro	103	15

Metlika-Črnomelj

Pozdrav iz Koroške! (179)

„Prava Franck-kava“

najbolji, najfinejši pridatek k indijskej kavi

Henrik Francka sinov v Ludwigsburgu.

Posestnik peterih fabrik v Ludwigsburgu, Rieth, Bretten, Meimsheim in Grossgartachu.

— Zaloge v vseh boljših špecerijskih štacunah tu in v okolici. —

Svarilo!

Mnogo fabrikantov ponareja ime Franck na način, da morejo prodajati svoj fabrikat povsodi za pravo Franck-ovo.

Jedino zunanje izpoznavalno znamenje „prave“ Franck-kave je podpis Henrik Francka sinov. Vsi zaboji, paketi, na katerih nij pisava

„Henrik Francka sinovi“

je ponarejen fabrikat. Prosimo tedaj nujno, pri kupovanji vedno natanko na podpis, kot jedino zunanje znamenje za „pravo“ Franck-kavo paziti.

V Ljubljani, meseca maja 1876.

(149—8)

Zastopnik Henrik Francka sinov v Ludwigsburgu:

Ivan Linlinger v Ljubljani.

Tuji.

13. junija:

Pri **Stonu**: Svetličič iz Godoviča. — Kurze iz Šneperka. — Mayer iz Dunaja. — Dr. Razpet iz Postojne. — Goldschmid iz Gradca. — Stefani iz Italije. — Waldman iz Dunaja.

Pri **Mališ**: Vogel iz Dunaja. — Stern iz Zagreba. — Liederer iz Dunaja. — Schläpfer iz Trsta. — Schlesinger iz Dunaja. — Mayne iz Maribora. Hein iz Dunaja. — Laube iz Ljubljane.

Pri **Zamorec**: Frank iz Gradca.

Prostovoljna dražba.

Ker moram svoj odhod pospešiti, in po potu navadnega prodajanja pak preveč časa zamudim, bodem svojo

zalogo belega blaga in šivalnih strojev,

kakor tudi

mobiliije in fabrično orodje

prodal po dražbenem potu in sicer bodem v

ponedeljek 19. junija t. l. do polu dne

z dražbo blaga in šivalnih strojev v špitalskeje ulici št. 269 pričel in potem bode dražba hišnega orodja itd. v kolodvorskeje ulici št. 117. Zapisnik vseh stvari, katere se bodo po dražbi prodajale, dobi se v špitalskeje ulici št. 269. Za obilno udeležbo prosim

Vinc. Woschnagg.

(172—2)

NB. Kdor še pred dražbo želi kupiti **dobri** šivalni stroj, ga dobi tudi prav po ceni.

Štev. 7851.

Senožeti v najem!

V petek 16. junija t. l. do polu dne ob 9. uri se bode košnja mestnih senožeti v Lattermanovem drevoredu pod Tivoli po očitni dražbi v najem dala.

Kdor želi te dražbe udeležiti se, naj pride določeni dan na omenjene senožeti v Lattermanovem drevoredu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

9. junija 1876.

(177 2)

Svarilo.

Zaradi mnogega ponujanja in siljenja šivalnih strojev Howejevega sistema, udano naznanjamo s tem v korist p. n. občinstva, da mi pošiljamo na Kranjsko

naše prave Howe-jeve šivalne stroje,

kakor uže obče znano najboljše za družine in rokodelce,

izključljivo le gospodu Franju Detter-ju

v Ljubljani. Poleg vsacega pravega stroja pridajemo tudi

izvirni certifikat fabrike in podpisane generalne zaloge.

The Howe Mach. Co. Limited

ravnatelj: H. Schott.

(112—6)